Aplec de Sant Marc

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	A Sant Marc de Brocà
Emplaçament	A Sant Marc de Brocà i també a Sant Martí de Brocà
Alçada:	1610

Coordenades:

Latitud:	42.26471
Longitud:	1.89889
UTM Est (X):	409187
UTM Nord (Y):	4679754

Classificació

Número de fitxa	08099-186
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Manifestació festiva
Estil / època:	Popular
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Notes de conservació:	Aplec que es manté viu gràcies als veïns de Guardiola i Brocà..
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Altres
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Guardiola Plaça de l'Ajuntament, 3. 08694 (Guardiola de Berguedà)
Autoria de la fitxa	Pere Cascante i Torrella
Data de registre de la fitxa:	dt., 10/10/2017 - 02:00

Descripció

Segons Ramon Viladés era costum en temps passats de que quant hi havia alguna pesta els fidels de les parròquies anessin en processó a venerar el sant perquè els deslliurés de les malalties, pestes o malalties. Normalment es feia signar un document per l'alcalde que feia complir que es portés a terme cada any. Segons l'autor, els aplecs de Sant Marc de Cal Bassacs, Montclar, Falgars foren conseqüència de les plagues de llagosta. En el cas de Sant Marc no queda clar que tingués el mateix origen tot i que apuntem a que si. L'aplec de Brocà va començar a aparèixer a la dècada dels quaranta després de la guerra civil i l'aplec es va celebrar fins els anys seixanta. La causa es deu a que el rector era molt gran i li costava molt pujar a Sant Marc. A més a Brocà hi havia poques cases habitades. Va ser en aquest moment que es traslladà a la parròquia de Sant Martí de Brocà molt més a prop. La tradició era que cada família de Brocà el dia abans de la vigília encenia una foguera davant de la capella de Sant Martí. La primera família que ho feia era la de castell per correspondre a la de més amunt i acte seguit ho feien la resta de familiars de les cases habitades en línia recta perquè es venguessin des del fons de la vall. A banda i banda de la capella de n'encenien dos més que corresponien amb els de les primeres. Cada any hi havia tres famílies que s'encarregaven d'encendre els focs , però l'encesa la feien els de castell per ser la més propera a Sant Marc. Acte seguit cada família encenia una foguera davant de casa seva. Dues famílies més s'encarregaven de recollir el blat Abans de la guerra a les famílies més pobres es donava un pa de 5 Kg. Al dia següent les famílies es trobaven a Sant Martí i pujaven a Sant Marc on celebraven l'eucaristia, es nomenava el prior i a la sortida en beneïen el pa i cantaven els goigs de sant Marc, avui perduts. Des d'allà el capellà beneïa el terme de Brocà per allunyar-los de les tempestes i les males collites (comunidor). Acte seguit es feia un dinar de germanor que cadascú preparava a casa seva. En acabat el prior que s'havia nomenat passava la bacina i les almoines que donaven al capellà. La festa continuava amb cançons i jocs per la mainada fins a fer-se fosc on tothom tornava a casa seva. La gent de les contrades deien que la festa de Sant Marc era una de les més importants. Avui dia la festa es continua celebrant. En record de les antigues fogueres, els veïns de Guardiola el dia abans pugen a Sant Marc, encenen una foguera que es veu des de tota la vall i fan un ressopó. L'endemà es celebra l'aplec a l'església de Sant Martí on es fa una eucaristia i en acabat es beneeix i reparteix el panet. Aquest e paga cadascuna de les famílies que habita o habitava a Brocà per ordre d'importància i sempre n'hi ha un que s'encarrega de preparar un dinar.

Observacions:

Festa que es manté viva encara ara i el dia 25 d'abril on hi assisteixen multitud de veïns de la vall, tant de Guardiola com Bagà i naturalment de Brocà i Gavarrós. La informació de l'aplec actual ha estat facilitada per l'Ajuntament de Guardiola i la família Corominas Majoral.

Bibliografia

VILADÉS, LLORENS; RAMON (2004). "Tradicions i costums". Erol . Suplement núm. 3

